

Aanbevelingen

De emissie bij Shell Moerdijk was een zwaar ongeval. Van een Brzo-bedrijf als Shell Moerdijk mag verwacht worden dat het alle maatregelen treft die nodig zijn om een zwaar ongeval te voorkomen. Procesveiligheid is daarbij een belangrijke voorwaarde, maar niet altijd voldoende om blootstellingrisico's van gevaarlijke stoffen, zowel voor de eigen medewerkers als voor omwonenden, en risico's voor het milieu te beheersen. Dit betekent onder meer het streven naar nulmissie van zeer zorgwekkende stoffen naar de buitenlucht.

De Raad komt hiermee tot de volgende aanbevelingen:

Aan Shell Moerdijk:

Actieve beheersing van risico's voor de omgeving

Shell Moerdijk heeft naar aanleiding van deze emissie van ethyleenoxide diverse maatregelen genomen om een soortgelijk voorval in de toekomst te voorkomen. Daarmee heeft het bedrijf een noodzakelijke stap gezet.

Het valt de Onderzoeksraad op dat Shell Moerdijk zich in zijn reactie op het voorval en het inzagerapport van de Raad, hoofdzakelijk richt op het voldoen aan (onderdelen van) wettelijke regelingen en industriestandaarden. Hiermee doet Shell Moerdijk geen recht aan zijn maatschappelijke verantwoordelijkheid als Brzo-bedrijf voor het beheersen van veiligheidsrisico's voor de omgeving. Dit stemt de Onderzoeksraad, mede na zijn eerdere rapportages over incidenten bij Shell, niet hoopvol. Van het bedrijf mag een meer fundamentele en proactieve aanpak worden verwacht, temeer omdat Shell zichzelf publiekelijk profileert als een bedrijf met veiligheid als topprioriteit.

- 1a. Hanteer omgevingsveiligheid als één van de centrale uitgangspunten voor de risico-beheersing. Verwerk daartoe onder meer het streven naar nulmissies van zeer zorgwekkende stoffen in de risicomatrix.
- 1b. Bezie waar maatregelen om procesveiligheid te realiseren, negatieve gevolgen kunnen hebben voor de omgevingsveiligheid, zoals het ongemerkt ontsnappen van gevaarlijke stoffen, en tref maatregelen om deze negatieve gevolgen te voorkomen.

Proactief omgaan met veranderingen

De Onderzoeksraad vindt dat een integrale beheersing van risico's stevig verankerd moet worden in de risicobenadering van Brzo-bedrijven. Dat vergt voortdurend proactief handelen van die bedrijven, onder meer als veranderende inzichten omtrent het werken met gevaarlijke stoffen aanpassingen van installaties noodzakelijk maken. Aanpassingen van het ontwerp van, en de procedures voor de verschillende installaties, moeten gepaard gaan met een risicobeheersing vanuit het perspectief van zowel procesveiligheid als omgevingsveiligheid.

2. Op basis van het onderzoek benadrukt de Raad nogmaals het belang van het invullen van de aanbeveling die hij in 2015 deed naar aanleiding van de explosies in de MSPO2-fabriek bij Shell Moerdijk:

'Zorg ervoor dat alle medewerkers van Shell continu alert zijn op de veiligheidsrisico's die volgen uit wijzigingen van installaties, in processen en procedures. Evalueer eerdere veronderstellingen en aannames opnieuw. Voer (nieuwe) risicoanalyses uit, neem adequate beheersmaatregelen en zorg voor voldoende kritisch vermogen binnen het team dat die analyses uitvoert. Wees daarbij alert op aannames op basis van risico's die eerder werden uitgesloten.'